

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

سیوطی

جلسه ۹۵

استاد: وافی یزدی

موضوع: تنازع

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نکته ۱:

اگر طبق نظر بصریون، عامل دوم عمل کند و عامل اول نیاز به ضمیر منصوبی یا مجروری داشته باشد، نیاز به آوردن ضمیر نیست و می توان آن را حذف کرد البته به شرط اینکه:

۱- ضمیر فضله باشند

۲- به اشتباه نیفتیم

۳- ضمیر خبر نباشند

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۴- ضمیر مفعول اول باب ظنّ نباشند

مثال: ضربت و ضربنی زید

نکته ۲:

در موارد زیر، بخاطر نبود شرایطی که در نکته ۱ گذشت، ضمیر حذف نمی شود بلکه منفصل و در آخر کلام آورده می شود:

۱- ضمیر، خبر «کان» باشد: کنتُ و کان زیدُ صدیقاً ایّاه

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۲- ضمیر، خبر ظنّ باشد: ظنّنی و ظننتُ زیداً عالماً ایّاه

۳- ضمیر، مفعول اول ظنّ باشد: ظننتُ منطلقاً و ظننتنی منطلقاً هندُ ایّاه

۴- جایی که امکان اشتباه باشد: استعننتُ و استعان علیّ زیدُ به

در عرس مجاز امام صادق علیه السلام

نکته ۳:

برای چهار موردی که در نکته ۲ ذکر شد، راهکارهای دیگری نیز غیر از منفصل و موخر آوردن ضمیر توسط نحوین ذکر شده که عبارتند از:

- ۱- نظر برخی از نحوین: ضمیر منفصل ولی مقدم آورده می شود نه موخر.
- ۲- نظر عده ای دیگر از نحوین: ضمیر را حذف می کنیم اگر قرینه هست.
- ۳- نظر ابن حاجب: برای هردو عامل اسم ظاهر می آوریم.
- ۴- نظر اخفش: اگر قرینه باشد، ضمیر را حذف و اگر قرینه نباشد، اسم ظاهر برای عامل اول می آوریم.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv